

применения / Г. Д. Капаназе // Российское предпринимательство. – 2013. – № 4 (226).

5. Крухмаль О. В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи: монограф. / О. В. Крухмаль, В. В. Коваленко. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 198 с.

6. Партин Г. О. Особливості впливу основних чинників на фінансову стійкість підприємства в умовах фінансово-економічної кризи / Г. О. Партин // Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету України. – 2010. – № 10. – С. 276-279.

7. Салов А. Н. Управление рисками на основе эффективной страховой защиты бизнеса [Електронний ресурс] / А. Н. Салов // Успехи современного естествознания. – 2015. – № 1. – С. 499-502. – Режим доступу: <https://natural-sciences.ru/ru/article/view?id=34925>.

8. Севастьянов А. В. Оценка экономической устойчивости предприятия / [Електронний ресурс] / А. В. Севастьянов. – Режим доступу: <http://www.mte.ru/w6.nsf>.

9. Шаблиста Л. М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки / Л. М. Шаблиста // Економіка і прогнозування. – 2006. – № 2. – С. 46-58.

10. Шеремет А. Д. Методика фінансового аналізу / А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулин. – М.: ИНФРА-М, 2009. – С. 30-35.

Мушинський Р. М., ст. гр. ФСГм-11

Фаріон Я. М., к.е.н., доцент

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах динамічності й невизначеності суспільних процесів ефективність управлінських рішень залежить від правильності вибору одного рішення із багатьох можливих. Розвиток промислових підприємств також багато у чому залежить від повноти та якості інформаційно-аналітичного забезпечення. Важливість вирішення зазначеної проблеми актуалізується, перш за все, наявністю фінансових проблем і суперечностей, які суттєво впливають на соціально-економічні процеси. Цей вплив проявляється як на рівні конкретного підприємства, регіону, так і на державному рівні.

Саме наявність достовірної інформаційної бази служить запорукою вдалого розвитку підприємства та дозволяє запобігати та уникати проблеми фінансової кризи. Зазначеним зумовлюється нагальна потреба у своєчасному повному й достовірному інформаційно-аналітичному забезпеченні прогнозу фінансових результатів з метою попередження настання банкрутства підприємства.

І. Д. Лазаришина вважає, що за допомогою інформаційно-аналітичного забезпечення повинен об'єктивно відображатися фінансовий результат діяльності підприємства на будь-який час і з будь-яким рівнем деталізації, а

також інформаційно-аналітичне забезпечення дозволяє враховувати можливі загрози з боку зовнішнього середовища [1, с. 63].

У сучасних умовах прогнозна інформація про фінансові результати діяльності підприємства набула широкого використання. На думку С. М. Землякової, прогнозна інформація про фінансові результати діяльності підприємства може використовуватися за наступними напрямками:

- на основі прогнозування фінансових результатів (прогнозного звіту про фінансові результати) для оцінки фінансових результатів від основної діяльності та залежності майбутніх фінансових результатів від неосновної діяльності, для того, щоб визначити можливу величину чистого прибутку як джерела поповнення власного капіталу та виплати дивідендів;

- на основі прогнозування грошових потоків (прогнозного звіту про рух грошових коштів) для виявлення розмірів та періоду появи касових розривів та встановлення варіантів їх подолання;

- на основі прогнозування балансового звіту для оцінки у прогнозному періоді взаємозв'язку та збалансованості активів, зобов'язань та капіталу [2, с. 52].

Основною інформаційно-аналітичною базою для прогнозування фінансового результату діяльності підприємства служить фінансова звітність, оскільки будь-яке підприємство регулярно її складає відповідно до загальновідомих правил. До фінансових звітів, які використовуються для прогнозування фінансових результатів підприємства, відносяться Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів та балансовий Звіт.

Основною вимогою до інформації, яка показана у звітності, є її висока якість і ефективність та здатність задоволення потреб як зовнішніх, так і внутрішніх користувачів. Іншими словами, дані, що містяться у фінансовій звітності, використовувалися для прийняття управлінських рішень.

Отже, у сучасних умовах висувуються нові вимоги з боку внутрішніх та зовнішніх користувачів до інформаційно-аналітичного забезпечення. Вони стосуються, перш за все, інформації про результати діяльності, особливо прозорості й аналітичності фінансової звітності. Інформація повинна слугувати основою для здійснення процесів прогнозування, планування, аналізу і контролю, тобто виступати важливим елементом при прийнятті ефективних управлінських рішень. Задля того, щоб отримати цю інформацію, на підприємстві повинен бути присутній системний підхід у відображенні інформації – спочатку в первинних документах і завершуючи складанням звітності.

1. Лазаришина І. Д. Джерела інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства / І. Д. Лазаришина, О. В. Оренчин // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2016. – № 38. – С. 62-65.

2. Землякова С. Н. Развитие управленческого учета реорганизационных процедур сельскохозяйственных организаций / С. Н. Землякова // Аудит и финансовый анализ. – 2010. – № 5. – С. 51-63.

Нога М. А., ст. гр. ФСГм-21
Фаріон Я. М., к.е.н. доцент

СУТНІСТЬ ТА ВИДИ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

У своїй діяльності усі економічні суб'єкти стикаються з ризиком, що викликає необхідність управління ним. Вони, зазвичай, орієнтуються на обмеження втрат у разі виникнення несприятливих ситуацій. Це може бути ухилення від ризику, його прийняття, диверсифікація, локалізація тощо. Окрім того, ризик може передаватись іншим суб'єктам. Прикладом цього є страхування. Зараз воно використовується дуже часто, проте страхування не у змозі ефективно охопити весь спектр ризиків, з якими стикаються економічні суб'єкти. Іншим варіантом є хеджування. Воно дозволяє здійснювати управління ризиком за допомогою похідних фінансових інструментів (ПФІ).

В українській практиці та науковій літературі поширеним є паралельне вживання термінів «деривативи», «похідні», «похідні фінансові інструменти», «похідні цінні папери». Джерелом їх появи є англійське слово «derivatives». Термін «деривативи» є дуже молодим і виник лише у 1980-х. Його перше використання пов'язують зі справою Американської фондової біржі проти Комісії з торгівлі товарними ф'ючерсами у Нью-Йоркському федеральному суді у 1982 році [3, с. 5].

Для детального дослідження їх особливостей спочатку варто провести класифікацію деривативів. Похідні фінансові інструменти можна поділити на звичайні й екзотичні. До звичайних відносять найпоширеніші їх види:

- форварди – тверді угоди про купівлю або продаж активу на певну майбутню дату за наперед визначеною ціною;
- ф'ючерси – стандартизовані тверді угоди про купівлю або продаж активу на певну майбутню дату за наперед визначеною ціною;
- опціони – фінансові інструменти, які дають право купити або продати актив на заздалегідь визначених умовах у майбутньому;
- свопи – угоди між двома сторонами про обмін грошовими потоками у майбутньому.